

Ajankohtaista Amiksessa 2.10.2026

Hyvinvointialojen soveltuvuuskokeet- Sisältö ja arviointi

Marjut Serguskin, Psykologi, PsM
Psykologipalvelut Marjut Serguskin

Soveltuvuusarvioinnin tavoite

Soveltuvuusarvioinnin tuottaman tiedon perusteella voidaan arvioida hakijan voimavaroja ja yksilöllisiä valmiuksia sekä mahdollisia kehittämiskohteita haettavaa koulutusta ja ammattialaa ajatellen.

Työelämän tarpeet ovat moninaisia ja erilaiset ihmiset soveltuvat eri työtehtäviin ja ammatteihin.

Nykypäivän työelämä edellyttää laaja-alaista ammatillista osaamista, monipuolisia vuorovaikutustaitoja sekä kykyä itsenäiseen, vastuulliseen ja eettisesti kestävään päätöksentekoon ja ongelmanratkaisuun.

SORA-tutkinnoissa opiskelijaksi ei voida ottaa hakijaa, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä, jos SORA-tutkintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa.

Hyvinvointialat

- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (Lähihoitaja)
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (Perustason ensihoidon osaamisala)
- Lääkealan perustutkinto
- Välinehuoltoalan perustutkinto
- Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto

Soveltuvuutta arvioidaan tutkinnoittain OSAO:n valitsemalla pisteasteikolla.

Hyväksytystä soveltuvuuskokeesta hakija saa 1 - 10 pistettä.

Kokeista pois jääminen (ei osallistunut) tai hylätty soveltuvuuskoe 0 pistettä.

Soveltuvuusarvioinnin kriteerit

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto:

- 1. Aloitteellisuus ja vastuullisuus 0-2 p.
- 2. Motivaatio 0-2 p.
- 3. Vuorovaikutustaidot ja itsensä ilmaiseminen 0-4 p.
- 4. Ongelmanratkaisutaito 0-2 p.

Soveltuvuusarvioinnin kriteerit

Lääke- ja välinehuoltoalan perustutkinnot:

- 1. Aloitteellisuus ja vastuullisuus 0-3 p.
- 2. Motivaatio 0-2p.
- 3. Vuorovaikutustaidot ja itsensä ilmaiseminen 0-2 p.
- 4. Ongelmanratkaisutaito ja systemaattisuus 0-3p

Soveltuvuusarvioinnin kriteerit

Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto

- 1. Vuorovaikutustaidot ja itsensä ilmaiseminen 0-4p
- 2. Motivaatio 0-2p.
- 3. Kädentaidot 0-2p
- 4. Visuaalinen ja avaruudellinen hahmottaminen 0-2p

HUOM! Hius- ja kauneudenhoitoala ei ole SORA-lain alainen tutkinto, valituksi voi tulla myös soveltuvuuskoepistemäärällä 0, jos pisteet muutoin riittävät.

Soveltuvuusarvioinnin prosessi

Soveltuvuuskoekutsun yhteydessä hakija saa **tiedotteen** soveltuvuusarvioinnista ja **henkilötietolomakkeen** täytettäväksi soveltuvuuskoepäivää varten

- Perustiedot koulutus- ja työkokemustaustasta, harrastuneisuudesta haettuun alaan liittyen
- Hakutoiveet ja perustelut koulutukseen hakeutumiselle
- Hakijan yhteystiedot
- Henkilötietolomake on sujuvoittaa haastattelua

Soveltuvuuskoepäivän sisältö

- Psykologinen soveltuvuusarviointi on monimenetelmäinen tutkimus, joka perustuu tieteelliseen tutkimukseen ja käytännön työelämässä vuosikymmenien aikana kertyneeseen käytännön kokemukseen.
- Arvioinnissa käytetään erilaisia hakijan valmiuksia kartoittavia menetelmiä. Päättelytehtävät mittaavat tiedonhankintaa ja jäsentämistä sekä uuden tiedon omaksumisvalmiuksia ja työskentelyä aikapaineen alla. Persoonallisuustesteillä, itsearvioinneilla ja henkilökohtaisella haastattelulla kartoitetaan hakijan henkilökohtaista toimintatyyliä ja persoonallisia valmiuksia sekä vuorovaikutustaitoja, kehittymiskykyisyyttä ja motivaatiota koulutukseen hakeutumiseen.
- Soveltuvuusarvioinnin avulla voidaan persoonallisista valmiuksista ja kehittymiskohteista saada luotettavimmin sellaista tietoa, jota muilla menetelmillä olisi vaikeaa saada selville.

Soveltuvuusarvioinnin prosessi

Soveltuvuusarviointipäivässä kaikille aloille noin kaksi tuntia kestävä kirjallinen koe: oppimisvalmiuksia ja päättelykykyä mittaavat tehtävät (matemaattinen, kielellinen ja mekaanis-tekniinen päättely, ohjeiden noudattaminen), persoonallisuustehtävät, itsearviointit

Hius- ja kauneudenhoitoalalle lisäksi visuaalista ja avaruudellista hahmottamista mittaavat kaksi tehtävää

Jokaisella hakijalla henkilökohtainen psykologin haastattelu, noin 10 min/hakija

Hakijan toiminta kokonaisuudessaan soveltuvuuskoepäivässä

Soveltuvuuden arviointi ja tulokset

- Hakijan soveltuvuutta arvioidaan suhteessa arviointikriteereihin: arviointipäivän testitulokset, haastattelussa läpikäyty ja todennettu koulutus- ja opiskeluhistoria, opintomenestys ja motivaatio, henkilökohtaiset valmiudet ja kehittymishaasteet
- Monimenetelmäisesti kerätty tieto suhteutetaan arviointikriteereihin, kokonaiskuva hakijasta
- SORA-laki, perusteet kysymyksenasettelulle

Soveltuvuusarvioinnin tulokset

- Jos hakija ei tällä hetkellä yllä valmiuksiltaan keskitasoon jollakin/joillakin arvioinnin osa-alueilla koulutusalan vaatimuksia ja opiskelua ajatellen, tulos on 0 tällä hakukerralla

Soveltuvuusarvioinnin tulokset

Keskeisimmät kehittymistä vaativat osa-alueet:

- Opiskeluvalmiudet
- Käytännön vuorovaikutustaidot ja itsensä ilmaiseminen
- Paineensietokyky, jaksaminen, keskittymiskyky
- Motivaation syvällisyys tai realistisuus
- Itsenäisyys, aloitteellisuus, päätöksentekotaito

Palaute

Hakija voi halutessaan tiedustella tuloksia, ohjeistus tiedotteessa ja kerrattu kirjallisen kokeen alussa.

Kirjallisessa palautteessa on numeroarviointi eri osioista sekä tietoa kehittymisen haasteista, mikäli tulos ei ole hyväksytty.

KIITOS!